

İSLÂM TARİHİNDEN YAPRAKLAR (5)

(...düünden devam)

Hâşim ve Ümeyye aileleri arasındaki rekabetin başlangıcı

Rivâyete göre Hâşim ile Abdi Şems ikiz imiş. Önce doğanın parmağı, diğerinin alınına yapışık vaziyette dünyâyâ gelmişler. Yapılan bir operasyonla birinin parmağı diğerinin alnından ayrılırken kan gelmiş. İşte bu kan, uğursuzluk sayılmış, iki kardeş arasında kan dâvâsı olacağı şeklinde yorumlanmış.

Abdi Şems'in oğlu Ümeyye, amcası Hâşim'i kıskanırdı. Ümeyye, Hâşim'in yaptığını yapmak istedi ama yapamadı. Bazı Kureys liler Ümeyye'nin üstüne güldüler. Buna kızan Ümeyye, amcasıyla münâfere (şeref yarışması) yapmak istediye de yaşı ve mevkii itibariyle Hâşim, serinkanlı davranıp yeğeniyle münâfere'ye girmedi, ancak ona, ya on yıl Mekke'yi terk etme veya Mekke'de elli deve kesip halka dağıtma seçeneklerinden birini önerdi. Ümeyye bu öneriyi kabul edince Hâşim elli deve kesip halka dağıttı. Öteki şıkkı kabul eden Ümeyye de Şam'a gidip orada on yıl kaldı. İşte Hâşim Oğulları (Hâşimîler) ile Ümeyye Oğulları (Emevîler) arasında, düşmanlığa dönüşen rekabet böyle başladı (Taberî, Târîh: 2/252-253).

Ümeyye Oğullarıyla Hâşim Oğulları arasındaki rekabet devam etti. Hz. Muhammed (A) Peygamber olarak görevlendirilince aradaki düşmanlık ve kıskançlık daha da arttı. Ümeyye Oğullarının Peygamber'e karşı çıkışlarındaki en büyük etken bu atadan gelen rekabet idi.

Hız. Peygamber'e muhalefetin temel sebebi

Rivayete göre Harb oğlu Ebu Süfyan, Añ nes oğlu Şarîk ve Ebu'l-Hakem oğlu Hişam(Ebucehil) üç gece birbirinden habersiz, gizlice Peygamberin Kur'ân okumasını dinlemeğe giderler. Sonunda artık bir daha böyle yapmamaya karar verirler. O sabah Añ nes Ebu Süfyan'a gider, Muham-med'den dinledikleri hakkındaki fikrini sorar. Ebu Süfyan'ın cevabı:

— Vallâhi, ondan öyle şeyler işittim ki onların anlamını biliyor, ne demek istediğini anlıyorum. Öyle şeyler de işittim ki ne anlamını biliyorum, ne de ne demek istediğini anlıyorum.

Añ nes oradan Ebucehl'in evine gider, aynı soruyu ona yöneltir. Ebucehil soruyu şöyle yanıtlar:

— Muhammed'den dinlediklerim mi? Bak, biz Abdi Menaf oğullarıyla öteden beri şerefte rekabet edegeldik. Onlar yedirdiler, biz de yedirdik, onlar bintsiz hacılara binit temin ettiler, biz de öyle yaptık, onların verdiğini biz de verdik; onlarla daima yarış atları gibi diz dize berabere kaldık. Şimdi onlar: "Bizim aramızdan, kendisine gökten vahiy gelen bir peygamber çıktı" diyorlar. Biz buna nasıl ve ne zaman erişebiliriz? Vallâhi ona aslâ inanmaz ve onu asla kabul etmeyiz (İbn Hişâm, Sîret: 1/337-338; İbn Kesîr, Tefsîr: 3/42).

Hüseyin Heykel'e göre, Hz. Peygamber'i dinlemeğe gitmiş olan Harb oğlu Ebu Süfyan değil, onun kardeşi Harb oğlu Süleyman'dır.

(devamı 3 gün sonra..)